

Fogalmak és definíciók matematikából

1. Halmaz

A halmaz egy alapfogalom: egyértelműen definiálható, azonos tulajdossággal rendelkező dolgok az elemei.

$S = \{x | P(x)\}$: az S halmaz elemei olyan x-ek, melyek mindegyike P(x) tulajdonságú

Pl: páratlan számok halmaza $O = \{1, 3, 5, \dots\}$ or $O = \{n | n = 2m + 1, \text{ ahol } m = 1, 2, 3, 4, \dots\}$, 185 cm-nél magasabb egyének egy adott városban

2. Halmazok uniója

Két halmaz, A és B unióján olyan halmazt értünk, melyek elemei vagy A-nak, vagy B-nek elemei

$A \cup B = \{x | x \in A \text{ vagy } x \in B\}$ ($x \in A$: x A-nak eleme; $x \notin B$: x nem eleme B-nek)

$A = \{1, 3, 5, 7, 9\}$, $B = \{3, 6, 9\}$

$A \cup B = \{1, 3, 5, 6, 7, 9\}$

3. Halmazok metszete

Két halmaz, A és B metszetén olyan halmazt értünk, melyek elemei A-nak és B-nek is elemei.

$A \cap B = \{x | x \in A \text{ és } x \in B\}$

$A = \{1, 3, 5, 7, 9\}$, $B = \{3, 6, 9\}$

$A \cap B = \{3, 9\}$

4. Részhalmaz

Egy S halmaz részhalmaza U halmaznak akkor és csak akkor, ha S minden eleme egyben U eleme is.

$S \subseteq U$ vagy $U \supseteq S$

$U = \{1, 3, 5, 7, 9\}$, $S = \{3, 9\} \Rightarrow S \subseteq U$

5. Üres halmaz (\emptyset), alaphalmaz (U)

Az üres halmaznak nincsenek elemei.

Az alaphalmaznak az összes vizsgált halmaz részhalmaza.

6. Számhalmazok

\mathbb{N} : természetes számok: 1, 2, 3 ...

\mathbb{Z} : egész számok: ... - 2, -1, 0, 1, 2 ...

\mathbb{Q} : racionális számok: ... - $\frac{11}{9}$, 0, $\frac{3}{7}$, $1 = \frac{7}{7}$, ...

\mathbb{I} : irracionális számok: $\sqrt{3}$, π , e (Euler szám), $-\sqrt[5]{7}$, nem racionális számok

$\mathbb{R} = \mathbb{Q} \cup \mathbb{I}$: valós számok

7. A függvény

Az f függvény egy olyan hozzárendelés, mely egy nem üres A halmaz minden x eleméhez ($x \in A$) hozzárendel pontosan egy B halmazbeli y elemet ($y \in B$), rövidítve: $f: A \rightarrow B$; y-t az x elem képének nevezzük. Az A halmaz az f függvény értelmezési tartománya (D_f), míg $f(A) = \{f(x), \text{ ahol } x \in A\}$ halmaz a függvény értékkészlete (R_f).

8. Az **egyismeretlenes lineáris egyenlet** az alábbi alakban írható fel, ahol x az ismeretlen vagy változó:

$$ax + b = 0, \text{ ahol } a \text{ és } b \text{ valós számok és } a \neq 0.$$

$$\text{Megoldása: } x = -\frac{b}{a}$$

9. A **másodfokú egyismeretlenes egyenlet** az alábbi alakban írható fel:

$$ax^2 + bx + c = 0 = (x - x_1)(x - x_2)$$

ahol a , b és c valós számok és $a \neq 0$.

A megoldása pedig

$$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

10. Hatványozás definíciója és azonosságai

x n -edik hatványa: $x^n = x \cdot x \cdot x \cdot \dots \cdot x$ ahol n az x -ek száma, n természetes szám.

$$1. x^n \cdot x^m = x^{(n+m)}$$

$$2. x^n \cdot y^n = (x \cdot y)^n$$

$$3. (x^n)^m = x^{n \cdot m}$$

$$4. \frac{1}{x^n} = x^{-n}$$

$$5. x^0 = 1, x^1 = x$$

11. A gyökvonás definíciója és azonosságai

x n -edik gyöke: $\sqrt[n]{x} = y$ amennyiben $y^n = x$ ahol $x \geq 0, n > 0$

$$1. x^{\frac{1}{n}} = \sqrt[n]{x}$$

$$2. \sqrt[n]{x} \cdot \sqrt[m]{x} = (\sqrt[n \cdot m]{x})^{n+m}$$

$$3. \sqrt[m]{\sqrt[n]{x}} = \sqrt[n \cdot m]{x}$$

$$4. \sqrt[n]{x} \sqrt[n]{y} = \sqrt[n]{x \cdot y}$$

12. A logaritmus definíciója és azonosságai

Az x a alapú logaritmusa y azaz röviden $\log_a x = y$, amennyiben $y^a = x$, ahol $a \neq 1, a > 0, x, y > 0$,

$$1. \log_a x + \log_a y = \log_a(x \cdot y)$$

$$2. \log_a x^c = c \cdot \log_a x$$

$$3. \log_a x = \frac{\log_c x}{\log_c a}$$

$$4. \log_a x - \log_a y = \log_a \frac{x}{y}$$

$$5. \log_a 1 = 0; \log_a a = 1$$

13. **Az exponenciális függvény definíciója és azonosságai**

$f(x) = a^x$ függvényt exponenciális függvénynek nevezük; a, x, y valós szám

1. $a^x \cdot a^y = a^{(x+y)}$

2. $a^x \cdot b^x = (a \cdot b)^x$

3. $(a^x)^y = a^{x \cdot y}$

4. $\frac{1}{a^x} = a^{-x}$